

УДК 8125:8142:81`36:811.161.2:811.112.2

DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2024.4.7>

С. В. КОРОТКОВА

кандидат філологічних наук, доцент,

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна

Електронна пошта: korotkovasvetlana555@gmail.com

<http://orcid.org/000-0001-6515-2273>

І. П. ШАЛДУГА

старший викладач,

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна

Електронна пошта: Shalduha.I.P@ntu.one

<http://orcid.org/0009-0003-1106-1861>

І. В. ХУРТАК

старший викладач,

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна

Електронна пошта: irinahurtak@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0002-0925-933X>

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНИХ ВИСЛОВІВ З УКРАЇНСЬКОЇ НА НІМЕЦЬКУ МОВУ

Запропоноване дослідження присвячене розгляду особливостей перекладу емоційно-забарвлених виразів з української мови на німецьку. Його актуальність продиктована необхідністю зберегти нашу самобутню емоційність та експресію в іншомовному світі. Емоції передають ставлення мовця до певного предмета та явища, ототожнюються з експресією, національним мисленням і світосприйняттям, тому перекладати їх досить важко. Перехід емоційно-оцінної лексики з однієї мови в іншу завжди був у полі зацікавлень лінгвістів, однак ще й досі ця тема відкрита для інтерпретації.

У процесі роботи ми з'ясували сутність поняття емотивна лексика та критерії її поділу на окремі лексичні групи. Проаналізувавши специфіку передачі емоційно-маркованих слів від носія мови до реципієнта, ми встановили, що якість перекладу залежить від підходу та здібностей перекладача. Нами виявлено ефективні способи ретрансляції досліджуваної лексики з української мови на німецьку шляхом підбору повного еквівалента або заміни окремих частин висловлювання. Проаналізовано приклади перекладу емотивних засобів на різних мовних рівнях (фонетичному, морфологічному, лексичному і синтаксичному), враховуючи національно-культурний феномен української та німецької мов. Окрему увагу звернено на рецепцію сталих виразів та фразеологізмів.

З'ясовано, що відображення емоцій у мові є значною проблемою для перекладу, адже воно транслюється в тексті імпліцитними формами: натяками, алегорією, двозначністю, які часто є абсолютно неприйнятними в іншій мові. Також в текстах для перекладу може бути закладений символізм, який іноді важко зрозуміти. Особливо це стосується об'ємних метафор і фразеологічних зворотів, які у мові реципієнта не мають еквівалентів. Важливим чинником, що ускладнює переклад, є відсутність універсального способу адекватної передачі емотивного навантаження речень і текстів оригіналу.

Ключові слова: емоційно-забарвлена лексика, конотація, емотивність, перекладацька трансформація, еквівалент.

Постановка проблеми. Сьогодні, як і завжди, вагоме місце у мовній та концептуальній картині світу людини займають емоції. З їх допомогою проявляються внутрішні психічні процеси та формується оцінне ставлення до предметів і явищ навколишньої дійсності. Однією з функціональних характеристик нашого мовлення є наявність у ньому

емоційно-оцінних компонентів, що залежно від обставин набувають позитивного чи негативного забарвлення. Емоції завжди суб'єктивні, бо тісно пов'язані з внутрішнім станом того, хто говорить, а на письмі передаються конкретним набором лексико-синтаксичних комбінацій. Під емоційно-оцінною (конотативною) лексикою А. Стадній пропонує розуміти «лінгвістичний

феномен, особливий компонент, за допомогою якого виражається психічний стан мовця, його ставлення до предмета, об'єкта, адресата мовлення, тобто все те, що складає мету емотивної функції слова» [Стадній : 321].

Проблемами порівняльного вивчення емоцій займається лінгвістична наука емотіологія, однак ще й досі дослідникам не вдалося розробити їх еталонну класифікацію. Все тому, що у різних мовах емоції мають не однакову вербалізацію. Дається взнаки різнокультурне розуміння їхньої природи, розрізнена інтерпретація культурних систем, їх взаємодій та впливів. Існує багато способів вираження почуттів – від графічного запису, до жестів і знаків, які супроводжують мовлення, а їх неправильна інтерпретація може призвести до непорозуміння з носіями мови.

Світ людських емоцій та їх проявів надзвичайно строкатий, а з їх «розкодуванням» немає жодних труднощів, якщо йдеться про живе спілкування. Проблеми з'являються тоді, коли емоційно-забарвлена лексика потребує перекладу. Адже, перекладач має не лише правильно передати зміст, зберегти емоційний тон, стиль та культурний контекст, а й, за словами Г. Сокол, особливу увагу приділити способам відтворення емотивної лексики «на фонетичному, лексичному, синтаксичному рівнях. Це стосується слів, вигуків, словосполучень, фразеологічних виразів та речень, які надають виразності й колориту, відтворюють всі емоції, почуття та описують процес» [Сокол : 260].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості перекладу емоційно-забарвленої лексики завжди знаходиться у полі зору лінгвістів і перекладачів. Про це свідчать ґрунтовні праці В. Шаховського, Я. Гнезділової, Т. Трипольської, у яких особливе місце займає емоційно-оцінний дискурс. О. Янова вивчає емоційний аспект невербальної комунікації. О. Ковалюк називає емотивність лінгвістичною характеристикою тексту, сукупністю усіх мовних засобів, які показують емоційність того, хто говорить. О. Романова відносить до емотивної лексики слова і словосполучення, у яких проявляється емоціогенні знання та досвід про навколишній світ. Окремо варто виокремити праці І. Шаховської, А. Калити, О. Близнюка, Р. Зорівчака, Я. Федорко, Т. Яблонської, С. Чай-

ковської, Ю. Андрійченко, С. Гладь, В. Чабаненко, В. Юрченко тощо.

Одна більшість відомих на це час досліджень стосується особливостей відтворення англійсько-української емотивності засобами української мови. Ми пропонуємо дослідити, як самобутня українська емоційність та експресія передається німецькою. Адже через війну в Україні, носієм нашої мови вимушено стали переселенцями тепер на території багатьох європейських держав, тому числ. Німеччин, стикаються проблемами мовного ба'єр та адекватного перекладу їх висловлювань. Саме тому вважаємо тему нашої роботи цілком своєчасною **актуальною**. Її об'єктом стають емоційно-оцінні висловлювання, предметом – дослідження особливостей їх перекладу українською мовою на німецьку.

Мета статті – встановити закономірну трансформацію емоційно-оцінної лексики української мови при німецькомовному перекладі, визначити оптимальну перекладацьку модель для передачі емотивних висловлювань однієї мови на іншу. Доягнення поставлено мети передбачає проведення аналізу на фонетичному, морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях.

Виклад основного матеріалу. Серед цілого ряду мовних функцій емотивна виражає почуття мовця, його ставлення до події або ж спонукає співрозмовника реагувати на сказане. Саме вона (емотивна функція) визначає статус емоцій в житті людини. У перекладі з французької «емоція» означає «збудження, хвилювання». Вона виступає однією із форм відображення світу через внутрішні переживання або хвилювання. «Психологічний словник» за редакцією В. Войтка (1982) розглядає емоції як «процес ситуативного переживання, процес, що має сильне і регулююче значення для людського організму» [Психологічний : 61]. Досліджувати емоції надзвичайно складно, оскільки щоб їх зрозуміти, потрібно застосовувати комплексний підхід.

Емоції характеризують людську поведінку і маркують значущість певних об'єктів чи подій у зовнішньому та внутрішньому світі людини. На думку І. Шаховської, їх «найважливішою особливістю полягає у здатності до узагальнення та комунікації, тому емоційний досвід людини набагато ширший, ніж досвід її індивідуальних переживань» [Шаховська : 24].

Найбільш загальною класифікацією емоцій є їх розподіл на позитивні (щасливий, веселий, позитивний, радісний, приємний, дивовижний, прекрасний, фантастичний/ glücklich, fröhlich, positiv, freudig, angenehm, angenehm, erstaunlich, schön, fantastisch), негативні (дивний, розлука, ненависть, нудний, незадоволений, немилий, неприязнь, роздратування, гнів, досада, образа, тривога, відраза, огида/seltsam, Trennung, Hass, langweilig, unzufrieden, unangenehm, unschön, Abneigung, Irritation, Ärger, Verärgerung, Groll, Unmut, Angst, Ekel, Abscheu та універсальні/ неуніверсальні.

Універсальні емоції вважаються базовими і є природними для всіх людей незалежно від культури, мови чи виховання. Вони проявляються через вирази обличчя і їх розуміють представники різних націй. Свого часу концепцію універсальних емоцій розробив психолог Пол Екман, виділивши такі основні їх види:

– *радість*, що пов'язується із задоволенням, досягненнями та позитивними переживаннями й виражається посмішкою, сміхом, відчуттям загального щастя.

– *гнів*, що виникає у відповідь на очевидну несправедливість чи загрозу і передається напруженим виразом обличчя та агресивною поведінкою.

– *відраза*, як реакція на те, що відштовхує і викликає неприємні асоціації. Вона «спотворює» обличчя і викликає почуття відторгнення.

– *страх* – реакція на загрозу чи небезпеку, під час якої прискорюється серцебиття і підвищується пильність.

– *здивування* – короткочасна емоція, яку викликають несподівані події. Тоді очі широко відкриваються, а брови піднімаються.

– *смуток*, пов'язаний з утратою, розчаруванням, безсиллям. Для нього характерні опущені брови, опущені куточки рота і погляді вниз.

– *презирство* – це емоція, що викликає почуття зверхності чи неприязні до когось і передається асиметричним підняттям губ і поглядом з насмішкою.

Перелічені емоції трансформуються в тексті за допомогою лінгвістичної категорії емотивності. Як зазначає Є. Чайковська, «оскільки об'єктом дослідження під час вивчення реалізації категорії емотивності можуть бути як

констатуючі текстові одиниці (слова, вирази, речення), так і цілі тексти, доцільно говорити про когнітивну категорію емотивності із різним статусом у варіантах своєї реалізації, іншими словами, із полістатусним характером. Тобто емотивність – це полістатусна когнітивна категорія, а саме, така, що здатна проявляти те чи інше категоріальне значення (у нашому випадку емотивне) на різних рівнях мовної системи, тобто у статусі різнорівневих одиниць [Чайковська : 280–281].

Емотивність проявляється на різних рівнях мови і мовлення: фонологічному, як інтонація (часто одне й те саме слово може інтонувати любов, погрозу, гнів); лексичному, як лексема, що називає специфічну експресивність; на рівні речення, як емотивні (експресивні) структури та еліпси; на рівні тексту, як структурно-семантична організація висловлювань, існування специфічних емотивних одиниць тексту, лінгвостилістична виразність [Чайковська : с. 280].

Емотивність властива текстам офіційно-ділового, наукового, публіцистичного та художнього стилів. Вона розглядається як двостороння сутність, що має план вираження і план змісту, через які виражаються емоційні відносини стану мовців.

Відображення емоцій в мові є значною проблемою для перекладу, адже воно транслюється в тексті імпліцитними формами: натяками, алгорією, двозначністю, які часто є абсолютно неприйнятними в іншій мові. Також в текстах для перекладу може бути закладений символізм, який іноді важко зрозуміти. Особливо це стосується об'ємних метафор і фразеологічних зворотів, які у мові реципієнта не мають еквівалентів. Важливим чинником, що ускладнює переклад, є відсутність універсального способу адекватної передачі емотивного навантаження речень і текстів оригіналу.

У процесі роботи перекладач неодмінно мусить дотримуватися Грейсівського принципу кооперації, за яким виконання принципів якості, кількості та релевантності є безумовним. Якість не дозволить спотворити текст, кількість збереже об'єм інформації, релевантність передасть задум автора і виключить двозначність.

Під час перекладу емотивних виразів використовуються різноманітні перекладацькі

трансформації: лексичні (перекладацька транскрипція, транслітерація, калькування, конкретизація, генералізація), граматичні (дослівний переклад, розчленування речень, об'єднання речень та граматичні заміни) та лексико-граматичні (смісловий розвиток, прийом антонімічного перекладу, прийом описового перекладу та прийом компенсації).

Розглянемо детально приклади перекладу емотивних засобів на різних мовних рівнях, враховуючи національно-культурний феномен української та німецької мов.

На фонетичному рівні основними засобами вираження емотивності виступають ті елементи, які характеризуються інтонацією, темпом, наголосом, паузами тощо: знак оклику, знак питання, великі літери, три крапки, тире й дефіс. Наприклад, речення «Кує зозуля. Б'є молоточком у кришталевий великий дзвін – ку-ку! ку-ку! – і сіє тишу по травах. *Аге-е-й, чи дощ ідеш косить?* має такий варіант перекладу німецькою: *Ein Kuckuck kräht. Er schlägt mit einem Hammer auf eine große Kristallglocke – kuckuck! kuckuck! – und schickt Stille durch die Gräser. Regnet es oder mäht er?* Розділові знаки збережені, емоції передані. Або: *тисяча чортів! – Kreuzdonnerwetter; чорт забирай! – Kreuzschockschwerenot* тощо.

На морфологічному рівні емотивність реалізується за допомогою афіксації та ступенів порівняння прикметників, які збагачують мову відтінками оцінки, інтенсивності, образності тощо (*Київ – найдавніше місто в Україні й одне з найдавніших у світі / Kiew ist die älteste Stadt der Ukraine und eine der ältesten Städte der Welt*). Емотивного забарвлення можна досягти використовуючи префікси *hyper-* (*hyperfein – надтонкий, hypermodern – надмодний, hyperkorrekt – надкоректний, hypernervös – дуже нервовий, hyperkritisch – надкритичний*); *Knall-* (*die Knallhitze – сильна спека, knallgelb – яскраво-жовтий, knallbunt – дуже строкатий, knallheiß – страшенно душно, knallrot – яскраво-червоний, knallblau – яскравосиній*); *Kreuz-* (*kreuzbrav – дуже слухняний, kreuzdumm – найдурніший, kreuzehrlich – найчесніший, kreuzfidel – веселий, kreuzgefährlich – найнебезпечніший, kreuzglücklich – найщасливіший, kreuzunglücklich – нещасний*).

Лексичні засоби вважаються одним з основних способів вираження категорії емотив-

ності. До них відносять метафори, порівняння, епітети, фразеологізми: *твердий як камінь – steinhart, заклятий ворог – der Urfeind, смертний гріх – die Todsünde*. За допомогою прикметникового префікса *wunder-* (*das Wunder – диво*) передаються українські емоційні порівняння: *ангельсько-лагідний/wundermild, напрочуд тонкий/wunderfein, чарівний/wunderhübsch, прекрасний/wunderschön*.

Іменниковий префікс *Hund* (*der Hund – собака*) дозволяє підсилити експресивного значення багатьох україномовних виразів: *важка праця/die Hundearbeit; огидна їжа/der Hundefraß; собаче життя/das Hundeleben. так само «працює» і префікс Gott(s): жалюгідний, плачевний/gottserbärmlich; проклятий/gottverflucht; проклятий/gottverdammmt; забутий, покинутий/gottvergessen*. У свою чергу суфікс *-(e)ln* надає дієсловам відтінок зменшуваності, зневажливості, фамільярності: *тлумачити все хибно/deuteln; мерзнути/frösteln; покашлювати/hüsteln; крутитися навколо/kreiseln; фліртувати/liebeln; ревнувати/eifersüchteln; бурчати/nörgeln; лицемірити/frömmeln, кокетувати/tändeln*.

На синтаксичному рівні емоції виражаються повторами, окличними, питальними, еліптичними, інвертованими реченнями, звертаннями, градаціями, оксюморонами, паралелізмом, вставними елементами, кліше тощо. Наприклад, хитрий лис – *schlau wie ein Fuchs*; білий як сніг – *weiß wie Schnee*; жити як кішка з собакою – *wie Hund und Katze leben*; троянди без колючок не буває – *keine Rose ohne Dornen*; Старий (мудрий) лис двічі в одну пастку не потрапляє – *Alle Sperlinge sind schwer zu fangen* або *ein alter Fuchs geht nicht die zweite Male in die Falle*.

Значних труднощів додає переклад українських фразеологізмів на німецьку мову. Умовно їх можна розділити на три групи. До першої відносяться ті, які мають точні (майже дослівні) відповідники у мові перекладу. Наприклад, український вислів *усе як по маслу* має німецький відповідник – *alles in Butter*, *втрапити нитку розмови – den Faden verlieren*, роздзвонити на всенький світ – *etwas auf die große Glocke hängen*, стригти всіх під один гребінець – *alle über einen Kamm scheren*, луснути від заздрощів – *vor Neid platzen*. Такі емотивні

вирази у різних мовах мають майже однакове значення і словесне оформлення, тому їх перекладати легко.

Другу групу становлять фразеологізми, які мають відповідник у мові перекладу, але він базується на іншому образі, на іншій реалії. Щоб його перекласти з української на німецьку, треба з'ясувати походження та значення виразу в культурі мови оригіналу. Наприклад, український сталий вираз, що означає негативну емоцію, «вставляти свої п'ять копійок» має перекластися на німецьку як «*Seinen Senf dazugeben*» – «додати своєї гірчиці».

До третьої групи належать українські фразеологізми, що не мають точних відповідників у мові перекладу. Сюди належать авторські вирази, які вживаються переважно в художній літературі, або пов'язані з історичними подіями, що відіграли важливу роль у політичному чи культурному житті країни. Наприклад, «зрадливий пєс» німецькою можна перекласти як «*Treulose Tomate*» – «віроломні помідори».

У випадку, коли емоційність україномовних виразів не вдається адекватно перекласти на німецьку, доцільно застосувати прийом опущення, тобто передати висловлювання за допомогою нейтральної лексики зі збереженням сенсу. Однак, щоб увесь текст не втратив емоційного забарвлення, опущені елементи слід «компенсувати» в інших частинах тексту. Таким чином збережеться не лише сенс оригінальної фрази, але й авторський емоційний відтінок.

У кожній емоційно забарвленій фразі криється особисте ставлення автора до ситуації, що описується, його не прикриті почуття, тому для перекладача особливо важливо передати ці емоції найбільш точно. Важливо вміти розпізнати емоційний стан автора та підібрати у мові перекладу правильні слова.

Сприйняття української емотивної лексики залежить не лише від прагматики, а й від особистості реципієнта, його фонових знань і життєвого досвіду. Тому перекладач на німецьку змушений виділяти основну ідею висловлювання, яка при перекладі не повинна змінюватися чи втрачати сенс. Важливо, щоб перекладені емоційні вирази не виходили за межі своїх функцій, а мовний посередник підходив до проблеми їх передачі творчо.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Переклад емоційно-забарвлених виразів української мови на німецьку є непростим завданням. Щоб забезпечити точність та чіткість перекладу, важливо враховувати специфіку мови та контекст. Ефективний переклад емотивної лексики вимагає глибокого розуміння соціокультурних контекстів і прагматики комунікації в україномовному та німецькомовному середовищі. Тому використання відповідних стратегій перекладу може покращити якість тексту, що перекладається і сприяти кращому взаєморозумінню між учасниками міждержавної (українсько-німецької) комунікації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Перекладознавство (німецько– український напрям). Київ : Київський університет, 2008. 543 с.
2. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова) : підручник. Вінниця : Нова книга, 2006. 592 с.
3. Психологічний словник / за ред. В. І. Войтка. Київ : Вища школа, 1982. 214 с.
4. Сокол Г. Р. Особливості перекладу емотивної лексики на прикладі твору Аліс Пантермюллер та Данієли Коль «Лотта та її катастрофи. Заклинателька змій». *Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика»*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Том 33 (72). № 6. Том 1. С. 259–265.
5. Стадній, А. С. (2010). Психолінгвістичний аспект емоційнооцінної лексики. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Мовознавство*. 2010. Т. 18. Вип. 16. С. 321–325.
6. Чайковська Є. Ю. Поняття «емотивність» та «експресивність» у мові науки. *Лінгвістика XXI століття : нові дослідження і перспективи*. Київ, 2010. С. 279–287.
7. Шахновська І. І., Кондратьєва О. В. Відтворення англійської емоційно-маркованої лексики українською мовою (на матеріалі українських перекладів англійської драми). *Фаховий та художній переклад : теорія, методологія, практика*. Київ : Аграр Медіа Груп, 2015. С. 330–334.

REFERENCES

1. Kyiak T. R., Naumenko A. M., Ohui O. D. (2008). *Perekladoznavstvo (nimetsko-ukrainskyi napriam)* [Translation Studies (German-Ukrainian direction)]. Kyiv : Kyivskiy universytet.
2. Kyiak T. R., Ohui O. D., Naumenko A. M. (2006). *Teoriia ta praktyka perekladu (nimetska mova) : pidruchnyk* [Theory and Practice of Translation (German) : a textbook]. Vinnytsia : Nova knyha. [in Ukrainian].
3. *Psykhologichnyi slovnyk* [Psychological dictionary] (1982) / za red. V. I. Voitka. Kyiv : Vyshcha shkola.
4. Sokol H. R. (2022). Osoblyvosti perekladu emotyvnoi leksyky na prykladi tvoriv Alis Pantermiuller ta Daniely Kol «Lotta ta yii katastrofy. Zaklynatelka zmii» [Peculiarities of translating emotive vocabulary on the example of Alice Pantermüller and Daniela Kohl's work 'Lotta and her disasters. The Snake Charmer']. *Naukovyi zhurnal «Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriiia : Filolohiia. Zhurnalistyka»*. Kyiv : Vydavnychiy dim «Helvetyka». T. 33 (72). № 6. T. 1, pp. 259–265.
5. Stadnii, A. S. (2010). Psyholingvistychnyi aspekt emotsiinoosinnoi leksyky [Psycholinguistic aspect of emotionally evaluative vocabulary]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Seriiia : Movoznavstvo*. T. 18. Vyp. 16, pp. 321–325.
6. Chaikovska Ye. Yu. (2010). Poniattia «emotyvnist» ta «ekspresyvnist» u movi nauky [The concepts of 'emotionality' and 'expressiveness' in the language of science]. *Linhvistyka XX stolittia : novi doslidzhennia i perspektyvy*. Kyiv, pp. 279–287.
7. Shakhnovska I. I., Kondratieva O. V. (2015). Vidtvorennia anhliiskoi emotsiino-markovanoi leksyky ukrainskoiu movoiu (na materialy ukrainskykh perekladiv anhlovnoi dramy) [Reproduction of English emotionally marked vocabulary in Ukrainian (based on Ukrainian translations of an English-language drama)]. *Fakhovi ta khudozhnii pereklad : teoriia, metodolohiia, praktyka*. Kyiv : Ahrar Media Hrup, pp. 330–334.

S. V. KOROTKOVA

*PhD, Associate Professor,
Dnipro University of Technology, Dnipro, Ukraine
E-mail: korotkovasvetlana555@gmail.com
<http://orcid.org/000-0001-6515-2273>*

I. P. SHALDUHA

*Senior Lecturer,
Dnipro University of Technology, Dnipro, Ukraine
E-mail: Shalduha.I.P@nmu.one
<http://orcid.org/0009-0003-1106-1861>*

I. V. KHURTAK

*Senior Lecturer,
Dnipro University of Technology, Dnipro, Ukraine
E-mail: irinahurtak@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0002-0925-933X>*

LINGUISTIC FEATURES OF TRANSLATING EMOTIONALLY COLORED EXPRESSIONS FROM UKRAINIAN INTO GERMAN

The proposed study is devoted to the peculiarities of translating emotionally colored expressions from Ukrainian into German. Its relevance is dictated by the need to preserve our original emotionality and expression in the foreign language world. Emotions convey the speaker's attitude to a certain subject and phenomenon, are identified with expression, national thinking and worldview, so it is quite difficult to translate them. The transition of emotional and evaluative vocabulary from one language to another has always been in the field of interest of linguists, but this topic is still open to interpretation.

In the course of our work, we have clarified the essence of the concept of emotive vocabulary and the criteria for its division into separate lexical groups. After analyzing the specifics of transferring emotionally marked words from a native speaker to a recipient, we found that the quality of translation depends on the approach and abilities of the translator. We have identified effective ways to retranslate the studied vocabulary from Ukrainian into German by selecting a full equivalent or replacing certain parts of the sentence. Examples of the translation of emotive means at different linguistic

levels (phonetic, morphological, lexical and syntactic) are analyzed, taking into account the national and cultural phenomenon of the Ukrainian and German languages. Particular attention is paid to the reception of established expressions and phraseological units.

It is found that the reflection of emotions in language is a significant problem for translation, because it is transmitted in the text in implicit forms: hints, allegory, ambiguity, which are often completely unacceptable in another language. Also, texts for translation may contain symbolism that is sometimes difficult to understand. This is especially true for voluminous metaphors and phrases that have no equivalents in the recipient language. An important factor that complicates translation is the lack of a universal way to adequately convey the emotional load of the original sentences and texts.

Key words: emotionally colored vocabulary, connotation, emotionality, translation transformation, equivalent.